

श्वश्रुकङ्ककाकोलभासगोमायुवायसाः । अदृश्यंस्तत्र वीराणां हतानां मांसशोणितैः ।
 हतेषु तेषु वीरेषु सिन्धुराजो जयद्रथः । विमुच्य कृष्णां सन्तस्तः पलायनमनाऽभवत् ।
 स तस्मिन् सङ्कुले सैन्ये द्रौपदीमवतार्य तां । प्राणप्रेषुरुपाधावत् वनं येन नराधमः ।
 द्रौपदीं धर्मराजस्तु दृष्ट्वा धौम्यपुरस्कृतां । माद्रीपुत्रेण वीरेण रथमारोपयन्तदा ।
 ततस्तद्विद्रुतं सैन्यमपयाते जयद्रथे । आदिश्यादिश्य नाराचैराजघान वृकोदरः ।
 सव्यसाची तु तं दृष्ट्वा पलायन्तं जयद्रथं । वारयामास निघ्नन्तं भीमं सैन्धवसैनिकान् ।
 ॥ अर्जुन उवाच ॥ यस्यापचारात् प्राप्तोऽयमस्मान् क्लेशो दुरासदः । तमस्मिन् समरोद्देशे न पश्यामि जयद्रथं ।
 तमेवान्विष भद्रन्ते किन्ते योधैर्निपातितैः । अनामिषमिदं कर्म कथं वा मन्यते भवान् ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्तो भीमसेनस्तु गुडाकेशेन धीमता । युधिष्ठिरमभिप्रेक्ष्य वाग्मी वचनमब्रवीत् ।
 हतप्रवीरा रिपवो भूयिष्ठं विद्रुता दिशः । गृहीत्वा द्रौपदीं राजन्निवर्त्ततु भवानितः ।
 यमाभ्यां सह राजेन्द्र धौम्येन च महात्मना । प्राप्याश्रमपदं राजन् द्रौपदीं परिसान्त्वय ।
 न हि मे मोक्ष्यते जीवन्मुठः सैन्धवको नृपः । पातालतलसंस्थोऽपि यदि शक्रोऽस्य सारथिः ।
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ न हन्तव्यो महाबाहो दुरात्माऽपि स सैन्धवः । दुःशलामभिसंस्तृत्य गान्धारीञ्च यशस्विनीं ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तच्छ्रुत्वा द्रौपदी भीममुवाच व्याकुलेन्द्रिया । कुपिता ह्रीमती प्राज्ञा पती भीमार्जुनावुभौ ।
 कर्त्तव्यञ्चेत् प्रियं मच्चं बध्यः स पुरुषाधमः । सैन्धवापसदः पापो दुर्मतिः कुलपांसनः ।
 भार्याऽभिहर्त्ता वैरी यो यस्य राज्यहरो रिपुः । याचमानोऽपि सङ्ग्रामे न मोक्तव्यः कथञ्चन ।
 इत्युक्तौ तौ नरव्याघ्रौ ययतुर्यत्र सैन्धवः । राजा निवृत्ते कृष्णामादाय सपुरोहितः ।
 स प्रविश्याश्रमपदं व्यपविद्धवृषीमठं । मार्कण्डेयादिभिर्विप्रेरनुकीर्णं ददर्श ह ।
 द्रौपदीमनुशोचद्भिर्ब्राह्मणैस्तैः समाहितैः । समियाय महाप्राज्ञः सभार्यो भ्रातृमध्यगः ।
 ते स्म तं मुदिता दृष्ट्वा पुनः प्रत्यागतं नृपं । जित्वा तान् सिन्धुसौवीरान् द्रौपदीं चाक्षतां पुनः ।
 स तैः परिहृतो राजा तत्रैवोपविश ह । प्रविवेशाश्रमं कृष्णा यमाभ्यां सह भाविनी ।
 भीमसेनार्जुनौ चापि श्रुत्वा क्रोशगतं रिपुं । स्वयमभ्यांस्तदन्तौ तौ जवेनैवाभ्यधावतां ।
 इदमत्यद्भुतं चात्र चकार पुरुषोऽर्जुनः । क्रोशमात्रगतान्श्चान् सैन्धवस्य जघान यत् ।
 स हि दिव्यास्त्रसम्पन्नः कृच्छ्रकालेऽप्यसम्भ्रमः । अकरोदुष्करं कर्म शरैरस्तानुमन्त्रितैः ।
 ततोऽभ्यधावतां वीरावुभौ भीमधनञ्जयौ । हताश्वं सैन्धवं भीतमेकं व्याकुलचेतसं ।
 सैन्धवस्तु हतान् दृष्ट्वा तथाऽश्वान् खान् सुदुःखितः । अतिविक्रमकर्माणि कुर्वाणश्च धनञ्जयं ।
 पलायनकृतोत्साहः प्राद्रवद्येन वै वनं । सैन्धवं त्वभिसम्प्रेक्ष्य पराक्रान्तं पलायने ।
 अनुयाय महाबाहुः फाल्गुनो वाक्यमब्रवीत् । अनेन वीर्येण कथं क्षियं प्रार्थयसे बलात् ।
 राजपुत्र निवर्त्तस्व न ते युक्तं पलायनं । कथं ह्यनुचरान् हिला शत्रुमध्ये पलायसे ।
 इत्युच्यमानः पार्थेन सैन्धवो न न्यवर्त्तत । तिष्ठतिष्ठेति तं भीमः सहसाऽभ्यद्रवदली ।

१५७४०

१५७४५

१५७५०

१५७५५

१५७६०

१५७६५